

Velja po pošti:
za celo leto naprej K 26.—
za pol leta " " 13.—
za četrt leta " " 6-50
za en mesec " " 2-20

V upravnishvu:
za celo leto naprej K 20.—
za pol leta " " 10.—
za četrt leta " " 5.—
za en mesec " " 1-70

za pošilj. na dom 20 h in
mesec.

Posamezne štev. 10 h.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2 (vhod čez dvorišče nad tiskarno). — Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. Uredniškega telefona št. 74.

SLOVENE

Političen list za slovenski narod

Upravništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2. — Vsprejema naročnino, inserate in reklamacije. Upravniškega telefona št. 188.

Inserati:
Enostop. petlitrsta (72 mm):
za enkrat 13 h
za dvakrat 11 "
za trikrat 9 "
za več ko trikrat . . . 8 "
V reklamnih noticah stane enostopna garmondvrsta 26 h. Pri večkratnem objavljenu primeren popust.

Izhaja
vsak dan, izvenšil nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Sredi boja.

Zanimiv boj se bide v Ljubljani med S. L. S. in med liberalci. Nasproti si stojita Hribar in Kregar in ž njima dvoje popolnoma različnih načel in strank. Višji in nižji, frakarija in ljudstvo, buržoazija in delavski stanovi. Za liberalno stranko pomenja ta boj življenje ali smrt. Če topot padejo, so padli za vedno. V volivnem boju propadli Hribar pade s stranko vred tudi za deželni zbor in za občinski zastop. Kalendarično mu lahko povemo, kdaj se bo to zgodilo. Zato umevamo vso obupno silo, ki ž njo izkušajo liberalci doseči zmago.

V marsičem imajo lažje stališče od nas, ker je kandidat hkrati gospodar na magistratu in načelnik policije. Policiji ne očitamo nič; posamniki morajo storiti, kar se jim ukaže. Kako se jim pa ukazuje, smo že izkusili in brez dvojbe še bomo. Liberalni kričarji vživajo vso prostost; liberalni shodi so zastavljeni od vseh strani; mi imamo le lastno previdnost in moč na svoji strani.

Toda kljub temu že zdaj vidimo mnogo veselih znamenj. Hribar nima mož. Njegovi agitatorji so najbolj klavrne osebe na svetu. Ne poznamo ga ne enega, ki bi res iz notranjega prepričanja delal za liberalnega kandidata. Agitatorji vodijo osebe, ki jo morajo, ker se jim gre za kruh. Ko bi bil Kregar ljubljanski župan, bi pa šli zanj v boj in sicer z mnogo večjim veseljem, nego za Hribarja. Izmed meščanov vidimo pri delu samo take osebe, ki so zdaj naši, zdaj liberalni, kakor jim ravno kaže in nese. Za njimi se pa vlačijo četa žejnih oseb, ki so tudi za vse, kjer je kaj pijače. Mi seveda ne moremo zahtevati, naj nam Hribar razkrije svoja čustva, toda ne motimo se, če pravimo, da danes že proklinja svojo kandidaturu. Zapisali smo svojčas, da ga bo stranka ž njo uničila; kmalu se bo pokazalo, da smo imeli prav. Z ljudskim srcem se ni šaliti. V par tednih se ne postane demokrat. Demokratsko mišljenje ni kakor obleka, ki se poljubno sleče in obleče. Noben demokratski misleč mož ne bo dal Hribarju svojega glasu.

Ne kaže nam razkrivati naših načrtov. To pa lahko povemo, da je v naših vrstah moč prepričanja, požrtvovalnosti, moštva in delavnosti. Armada s takim vojaštvom končno mora zmagati.

Volivni boj.

(Zvrševalni odbor) krščansko socialnega delavstva je imel včeraj v dvorani K. S. Z. shod zaupnikov. Soglasno se je poudarjalo, da bodi dan 14. maja vsaj dopoldne za delavce prost,

ker samo tako jim bo mogoče izvršiti svojo volivno pravico.

(Liberalna »shoda« na Juršicah in Koritnicah) občine Knežak na Notranjskem, sta pokazala vso onemoglost liberalcev v tej občini. Preteklo nedeljo so se Domicelj iz Zagorja in učitelja Česnik in Fegic iz Knežaka zagnali na oddaljene Juršice, ko je bilo tam proščenje. Govorili so par otrokom in svojim štirim bacikom. Pripomniti je še, da brez pijače ni šlo, in Česnik, ki vsaki ženski natvezuje, da mu »klerikalci« nočejo povišati plače, je moral segati globoko v žep. Zanimiva je bila tudi godba, ki so mu jo pri odhodu iz vasi napravili otroci in ženske s pokrivačami, s kosami, starimi lonci itd. Nadučitelj Česnik je bežal pred šolskimi otroci. . . . Tudi v Koritnicah, kamor so šli novodobni pridigarji tudi ta dan oznanjevat »neodvisni« evangelij, niso imeli sreče. Ko so odhajali, videč, da je tako »zborovanje« vendarle sramotno, se je dvignila vsa ter jim priredila godbo, ki bo Česniku pač še dolgo zvenela po ušesih. Zaupniki S. L. S. so pa liberalcem prav iz srca hvaležni za prireditve teh dveh »shodov«. Verjemite, dr. Žitnikovi volivci so po Vaših shodih še enkrat tako navdušeni kakor so bili že poprej. Hvala vam! Jurščanom in Koritničanom pa čast za njih odločni nastop! Pri tej priliki omenjamo, da se ljudje že naravnost škandalizirajo, kako malo je nadučitelj Česnik v šoli. Saj so otroci skoraj vedno doma! In ta človek je član c. kr. okrajnega šolskega sveta! Za šolo se izgovarja s svojo boleznijo, ki mora biti strašno čudna, za liberalno agitacijo med ljudmi je pa zmeraj zdrav. To je res vzor nadučitelja!

(Volivni shod na Čatežu.) V nedeljo po šmarnicah se je prav veliko število čateških mož zbralo na župnijskem dvorišču. Predstavil se je možem kandidat S. L. S. za krški okraj g. dr. Janko Hočevnar. Gospod doktor je povdarjal svoje krščansko prepričanje dobro razmotrivajoč, da je vero lahko ljudstvu vzeti ali kaj mu za namestek dati? Gospod kandidat hoče delovati za napredek in izobrazbo kmetkega stanu, ki je najvažnejši pa doslej najbolj zanemarjen stan v državi; skrbeti hoče za skrajšanje vojaške službe, za povzdigo in razpečevanje domače živine ter končno zagotavlja zborovalce, da jim hoče v slučaju izvolitve posvečevati vse svoje moči. Ko je prišlo do glasovanja, so se vsi navzoči z vzdignjenimi rokami izrekli za kandidata g. dr. Hočevnarja. Se ve, da so nasprotniki godrnjali, ni jim bilo nekaj prav, pa so modro mirovali, ker jih je bilo veliko premalo. Može so se še dolgo pogovarjali z g. kandidatom in mu priporočali razne svoje želje. Shod se je v krasnem vremenu vršil in splošen vtis zbora je bil prav povoljen, ki bo na glasovanje dne 14. maja odločno vplival.

vrč olja, ki jim ga je dal sam vrag v ženski podobi. Sedaj spoznajo popotniki prevaro; hitro izlijejo olje in vržejo vrč v morje; pri tej priči bruhe grozen plamen iz morja in peklenški smrad osmradi okolico.

Na četrti podobi vidimo sledeče: V Liciji je nastala silna lakota; ljudstvo pa je zaupalo na Boga in se pripravljalo sv. Nikolaju. In Bog jih ni zapustil. V istem času je ravno neki trgovec obložil na Siciliji svojo ladjo z žitom, da ga prepelje na Špansko. Ko je hotel odriniti, se mu prikaže sv. Nikolaj s poveščenim, naj prepelje žito rajši v Miro v Liciji, kjer je bo lahko za drag denar prodal. Da bi mož to tembolj veroval, mu stisne svetnik v roko tri cekine. Trgovec je storil, kakor mu je vpelel sveti škof in silno je bil zadovoljen s kupčijo, a še bolj so bili zadovoljni Mirčani, da so imeli zopet potrebnega kruha. — Na ti sliki opazimo lahko tudi portret Quaglijev. 1. junija 1704 — bil je ravno praznik — ko so ljudje odšli iz cerkve in je vladal v nji popoln mir, se je Quaglio zaprl v prezbiterij in se z zrcalom v roki portretiral. Ko so ga vprašali, zakaj se je portretiral ravno na ti sliki, kjer se deli lačnim kruh, je odgovoril, da zato, ker je tudi on sam dobil od sv. Nikolaja, zaščitnika stolnice, precejšen kos kruha (sat bonam portionem!).

Ozrmo se sedaj v kupolo. V tej provizorični kupoli je bila na prvem mestu presveta Trojica z Materjo božjo; pod temi na prvem mestu sv. Nikolaj v spremstvu sv. Maksima in sv. Pelagija (Ljubljancana?) na eni, sv. Mohorja in Fortunata na drugi strani. Blizu teh je bil sv. Ahacij, po zmagi pri Sisku varih kranjske dežele. Da sv. Jurija, variha ljubljanskega mesta in gradu, ni manjkalo, se ume samoobsebi. Naslikana sta bila tudi sv. Vital

(Liberalni shodek na Erzelju.) Pravijo, da je na sv. Florijana dan na Erzelju učitelj Mrcina iz Vipave hotel navdušiti vrle Erzeljce za Deklevo. Erzeljci pa so rekli: »Gospod Mrcina, saj vas imamo radi, za Deklevo pa ne maramo. In Mrcina je odšel s kislim obrazom nazaj v svoji liberalni brlog. Živelj vrli Erzeljci! Tako je prav! Žitniku groš, Deklevi pa knof. Ne bodo se ne več liberalci delali iz nas norca!

(Zanimiv liberalni shod na Slapu pri Vipavi.) »K nam se dr. Žitnik ne upa priti.« Tako so govorili slapenski liberalci, ki so po svoji divjosti in neotesanosti znani po celi vipavski dolini in še čez njeno mejo. No, dr. Žitnik se liberalcev pač ne boji. Pa vendar je prišel dr. Žitnik tudi na Slap, pa zakaj ne bi prišel? Saj je Slap v ogromni večini v taboru S. L. S. in tako vnetih in nevstrašenih mož za stranko je težko dobiti, kot so ravno Slapenci. Torej dr. Žitnik je prišel in imel volivni shod na prostornem dvorišču posestnika Karola Bone. Ob vhodu na dvorišče je plapolala slovenska zastava, oder pa je bil okrašen z bršljanom. Ljudstva se je nabrala velika množica, ki je nestrpnost čakala, da vidi na svoje oči svojega vrlega dr. Žitnika. Glasni živio-klici so zatorili, ko se je pokazal g. kandidat. Ljudstvo je z napeto pozornostjo poslušalo gospoda doktorja, ki je odkrival kmetke rane in rekel, da je po novi volivni reformi mogoča pomoč, ako bo ljudstvo volilo v državni zbor može, ki bodo imeli v resnici srce za kmeta in ako se kmet združi v močno in trdno kmetovsko zvezo. Čim več vas bo združenih, tem glasnejši bo vaš glas in tem bolj ga bo slišala vlada v Ljubljani in na Dunaju. V slogi je moč in v združenju, posameznik ni nič, njega ne vpoštevajo nihče. Da je gospod doktor govoril poslušavcem iz srca, je pričalo njih glasno pritjevanje. Liberalci slapenski so bili zbrani pri vratih. Najbolj glasen je bil Fortunat Zorž. Ko ga je predsednik shoda Ivan Lavrenčič iz Vrhpolja opozoril na paragraf 15, postal je mož kar besen tako, da se je to obnašanje celo njegovemu bratu Jerneju zdelo presurovo, da ga je zagnal na cesto, da je padel in bil ves bel od prahu. Pa je prišel zopet nazaj kazat svojo surovost. Če paragraf 15. res kaj velja, bo mož moral sedeti par tednov. — Viktor Uršič, generalajtnant slapenskih liberalcev, pa je kričal, da dr. Žitnik laže. »Gospod« Viktor naj Boga zahvali, da je dr. Žitnik tako mirna duša, kajti drugače bi Viktorju huda predla, ko bi moral pred sodnijo dokazovati svoje liberalno mnenje. — Vrhunec zabave pa je bil, ko je predsednik shoda pozval navzoče, ali kdo želi besede in se je oglasil k besedi Jernej Zorž. Navzoči mu sprva niso pustili govoriti, predsednik pa jih je prosil, naj mu puste besedo. In Jernej je začel; ko pa se je drznil

izustiti, da dr. Žitnik do sedaj še čisto nič ni storil za svoje volivce, da je samo duhovnikom in uradnikom zvišal plače, bi bili vi morali videti navzoče može in fante, kako so zavihтели klobuke in kako gromovito so zaklicali: »Živio Žitnik!« Toliko navdušenja smo videli še na malokaterem shodu. Jernej dolgo ni mogel do sapa. Ko so klici na prigovarjanje predsednikovo potihnilo, je Jernej izjavil, da je pobožen človek, da ljubi duhovnike, samo plačevati da jih ne mara; na to mu je predsednik rekel, naj izstopi iz cerkve, pa mu jih ne bo treba plačevati; toda Jernej se je odrezal: »Tega pa ne, kajti zame je dobra ta vera!« Vse se je smejalo ti modri opazki Jernejevi in Jernej je uvidel, da ne opravi nič in odkuril jo je z odra, navzoče ženske so mu pa kazale za hrbtom fige. Na to je povzel končno besedo predsednik shoda in ožigosal one kmete, ki drže liberalcem vajete in tako delajo v svojo lastno škodo. Pri glasovanju se je vzdignil cel gozd rok za dr. Žitnika, liberalci pa so stali nemji kot štor brez vej, brez cvetja in zelenja in sadu. Tako se je zaključil zanimivi slapenski volivni shod Živelj zavedni Slapenci, živelj vrli goški pevci! Deklevi pa naše sožalje, ker ga bodo volile le kake surovine.

(Volivni shod na Planini.) Vrlo se je obnesel volivni shod na Planini dne 5. maja popoldne ob 3. uri. Goški pevci so spremili z veselo koračnico g. kandidata na zborovališče, kjer se je zbralo nad 300 volivcev. Liberalci so kar osupnili in vzelo jim je vso sapo. Samo neki »šuštarček« je nekaj razgrajal, ko je g. kandidat začel prijemati liberalne odeluče. Mož že ve, zakaj ga je zapelo. Reditelji pa so ga lfrali ven in rekli, če se hoče kregati, naj se gre domov kregat s svojo ženo. Vse je bilo navdušeno za dr. Žitnika. K besedi se ni hotel oglašiti noben nasprotnik, tudi pri protiglasovanju ni vzdignil nihče roke. Pri Bajcu pa so tulili znoreli fantiči: »Živio Dekleva!« Naj živi do — 14. maja.

(Pritožba na dež. vlado.) Iz Kamnika se nam piše: Po Kamniku raznaša izkaznice in glasovnice za državnozbornske volitve mestni policaj Fritz. Obenem vsiljuje volivcem rdeče listke za liberalnim kandidatom. V okolici pa raznaša glasovnice sluga c. kr. okr. glavarstva Dornig in uporablja to pot v agitacijo za Sršena. Kaj pravi k temu deželna vlada?

(Dr. Gessmann v Kočevju.) O dr. Gessmannovih shodih na Kočevskem poročajo: Sprejem v Starem logu je bil veličasten. Dr. Gessmannu so priredili serenade, vihralo je 60 zastav, postavljenih je bilo 40 mlajev. Na shodu je bilo do 1200 ljudstva, med temi nad 400 volivcev. V Srednji vasi je bilo 400 volivcev iz bližnjih občin. Veliko je bilo ogorčenje nad nasprotniki. Med govorom je bilo popolnoma tiho, pri odhodu so surovi liberalci

deče slike: grbe Pija II., Friderika III., rimskega cesarja, Zige Kristofa grofa Herbersteina in Ferd. grofa Künburga, kateri može so v ozki zvezi z ljubljansko škofijo ali z zidanjem stolnice. Pod grbi so štiri poglavitve čednosti in sicer: »Pravičnost« kot kraljica s kraljevo krono in žezlom; »srčnost«, oborožena z mečem in s ščitom, »zmernost« z vajeti, da urejuje poželjenje in strasti, »modrost« s kačo v desnici in mrtvaško glavo v levici in kakor bi modrovala in razmišljala o koncu življenja.

Sliki ob straneh velikega okna nad korom značita sledeči legendi: Na eni strani vidimo Vandalca, ki je prišel z drugimi Vandali plenit v Kalabrijo in seboj odnesel iz hiše nekoga kristjana podoba sv. Nikolaja, nevede kaj ta podoba pomeni. V Afriki pa izve od kristjanov, da je naslikan na sliki sv. Nikolaj, zaščitnik kristjanov, na čigar priprošnjo je Bog že mnogo čudežev storil. No, ta Vandalce je nesel podoba v svojo zakladnico in ko je hotel nekoč iti po opravih, je rekel nasproti tej podobi: »Nikolaj, ki si tako mogočen, varuj mojo hišo in kar je v nji!« A komaj odide z doma, že pridejo tatovi in mu precej pokradejo. Ko se Vandalce vrne in vidi, kaj se je zgodilo, se raztogoti in začne biti po podobi in žugati sv. Nikolaju, da zažge podobo, ako mu ne vrne, kar je ukradenega. — Na drugi strani pa vidimo, kako se svetnik prikaže tatovom, ki so se veselili velikega plena pri Vandalcu, in jim z grožnjami zapretili, naj ko nazaj neso ukradeni blago. Tako se je tudi zgodilo. To je Vandalcevo dušo tako pretreslo, da se je izpreobrnil s celo svojo družino in sv. Nikolaju na čast sezidal cerkev, kamor naj bi ga pokopali po smrti.

Vse slike pa seveda prekaša kar se tiče

LISTEK.

Nekoliko zgodovine ljubljanske stolnice — ob njeni dvestoletnici.

Priobčil J. S-e.
(Konec.)

Druga slika na evang. strani: Omenjeni čudež je vzbudil v ljudeh silno zaupanje na sv. škofa. Tu vidimo mornarje, ki jim je vihar ladjo skoraj popolnoma uničil. V tej sili se obrnejo do Boga, naj jih reši na priprošnjo škofa Nikolaja. Njih prošnja je bila uslišana. Sv. Nikolaj se jim prikaže in jih potolaži; vihar utihne in mornarji so rešeni.

Tretja: Pobožni romarji so se napravili, da poidejo na grob sv. Nikolaja. Na poti srečajo žensko z velikim vičem olja na glavi. Ta ženska pa ni bila nihče drugi kot hudobni duh, ki se je hotel znositi nad sv. Nikolajem, ker je podrl neki tempelj Dijanin; ker pa svetniku samemu ni mogel škodovati, se je hotel maščevati vsaj nad njegovimi častilci. Zato naprosi ta »ženska« romarje, naj oni neso ta vrč olja na grob svetnikov in ga tam prižgo v svetilnicah na njegovem grobu, češ, da bi sicer silno rada šla na to božjo pot, a ima hude bolečine v trebuhu, ki ji nikakor ne pripuščajo daljšega potovanja. Romarji vzamejo posodo, misleč si, kako pobožna mora biti ta ženska, ki tako časti sv. Nikolaja, in odplujejo. A ko so drugi dan odpluli, je nastal silen vihar, tako da so mislili ladjo kar obrniti. Tu se jim pa prikaže častitljiva postava sv. Nikolaja in jim veli, naj koj vržejo v morje tisti

zvižgali. V Klandorfu so pristaši kneza Auersperga napadli enega kršč. socialca in ga močno ranili.

(Novega kandidata za kranjski in škofjeloški sodni okraj) napoveduje sobotni "Gorenjec". Prav! Bodo liberalci vsaj vedeli, pri čem da so. No, kateri pa je "Gorenjec" kandidat, ki skriva svoje ime do 12. ure? Na tihem šepetajo nekateri, da se je Jozí Novaku iz Jame zopet zazelelo po časti liberalno - neodvisnega kandidata. Saj pa je treba takega moža na Dunaju, kakor je Jozo Novak. Treba je nujno, da se preuredi konjska kupčija in kako, to bo že povedal Jozo Novak. Le škoda, da nimajo cigani volivne pravice; ti bi gotovo šli z vsem ognjem v boj za neodvisnega Jozota, ker ga poznajo kot vnetega pristaša za odpravo cesarskih napak pri konjski kupčiji.

(Tunjice). V ponedeljek zjutraj se je pri nas pri volivnem shodu predstavil kandidat dr. Krek. Opozorili smo ga na nekatere za naš kraj pereče zadeve. O Sršenu smo te sodbe, da je za zdaj prezgoden, ker hruške še niso zrele.

(Volivni shod v Mojstrani). Volivni shod, katerega je priredil dne 5. maja deželni poslanec g. Josip Pogačnik ob 3. popoldne v Mojstrani pri Požgancu pričel in zvršil se je v najlepši slogi. Volivci S. L. S., katerih je bilo navzočih do 150 so vsi soglasno pritrjevali g. kandidatu ter so brez ugovora obljubili, da bodo dne 14. maja vsi volili g. Josipa Pogačnika. Hvala mu za njegov poduk!

(Shod v Banji Loki). Ob mnogoštevilni udeležbi se je v nedeljo, 5. t. m. po službi božji ob 11. uri vršil shod v Banji Loki pri g. županu Ostermanu. Shodu je predsedoval g. župan Osterman. Dr. Lampe je poročal o novi volilni pravici; kandidat g. Jaklič je razvil program S. L. S. Govorili so še g. Kajfež iz Suhora, ki je zahteval, da se S. L. S. potega za pravice krošnjarjev, ki ne morejo živiti na svoji zemlji, ampak si morajo iskati zaslužka po svetu, dobi naj pravico prodajati tudi kandite; g. Ožanič iz Ajblja priporoča skrb za kostanje na Dunaju; g. Osterman zahteva, naj dežela prevzame užinski zakup v lastno režijo; g. Glad iz Banjeloke zahteva odpravo zdravniških listov za krošnjarje; g. Krkovič iz Suhora zahteva slovensko poslovanje pri c. kr. okr. glavarstvu in sodniji, ker ljudje nemškega ne razumejo, notarski spisi naj se opuste; g. Resnik želi, da se S. L. S. ozira tudi na obrtnike. Ljudstvo je soglasno odobravalo program S. L. S. in govornike, ki so govorili za ljudske potrebe. Kandidatura g. Jakliča je bila sprejeta z vsemi proti nemu glasu (Kajfežev hlapec iz Novih sel). Ko sta se peljala g. Jaklič in dr. Lampe skozi vojvodino kandidata Auersperga, bila sta počaščena v Kočevju in okolici z brlžganjem piščalk in klici: „Heil Südmark“. Na gmajni pri Stalcarjih slišal se je hripav glas sejmarnje na Südmarko. Posebno se je odlikoval biciklist s piščalko v ustih. Nesreče nobene, vse veselo in dobre volje.

(Shod na Vrabčah) nad Vipavo je bil minolo soboto popoldne. Zbralo se je lepo število volivcev iz domače občine na okrašenem prostoru na Taboru pred cerkvijo. Govorila sta kandidat dr. Žitnik in Ivan Lavrenčič iz Vrhpolja. Bilo je na shodu tudi nekaj pol. nasprotnikov, ki so z medklji izkušali motiti govornika. Vobče pa se je

shod v redu izvršil. Velika večina navzočih se je izrekla za Žitnikovo kandidaturo.

(V poročilo o shodu v Žireh) se je včeraj vrnila tiskovna pomota. Zborovavcev ni bilo 200. ampak 2000!

(Na Mirni) bo na Vnebohoda dan ob enajstih Pencov in ob treh popoldne Hočevarjev volivni shod. Otroci trgajo Pencove oglase z vogalov hiš in vpijejo: Penca proč, Penca proč! Eden Pencov oklic je bil nabit v nedeljo zjutraj na farovškem mostovžu. Ali je to tudi kaka „sleparija“?

Štajerska.

(Piškov shod v Žičah) dne 5. t. m. je bil sijajen. Navzočih je bilo 150 volivcev, ki so bili vsi za Piška. Piškov shod pri sv. Jerneju je bil sijajen. Navzočih 300 ljudi, vsi za Piška. Eden g. Posek, graščak je bil nasproten in Posek je s svojimi vprašanji pogorel. Ko je začel „Vera je zasebna stvar itd., je vse kot en mož z ogorčenjem proti njemu nastopilo. G. Rudolf, g. Cvahte župan in predsednik sta govorila izvrstno o „kmečki zvezi“ g. Štefan Polanec izvrstno proti Kresnikovemu govoru o razporoki. Proti Pišku je glasoval eden — g. Posek vsi drugi pa soglasno za Piška. Navdušenje je bilo velikansko.

(Piškov shod na Brinjevi Gori) dne 6. t. m. je bil veličasten. Ljudi je bilo čez 500. Vsi za Piška. Navdušenje nepopisno.

(Roškarjeva volivna shoda) v nedeljo, dne 5. maja pri Negovi in pri Sv. Trojici sta se krasno obnesla. Na vsakem shodu je bilo nad 400 volivcev. Pri Sv. Trojici smo morali zborovati pod milim nebom. Ljudstvo je nepopisno navdušeno za kandidata svoje kmečke zveze. Jasno, odločno je razvijal svoj kmečki program. Nasprotnikov ni bilo blizu. Mnogi, ki so bili zjutraj pri Negovi na shodu, so popoldne zopet prišli k Sv. Trojici. Liberalci, shodi Kmečke zveze vam imponirajo, vas bodejo v oči, vas begajo, da morate že ponoči prirejati svoje shodke, kakor zadnjič v Gočovi in drugod! Nič se ne dneva bati, vi politični Nikodemi! Vaši bratci štajercijanci so imeli v nedeljo pri Sarnicu shod, na katerem so bili, čudno, zopet tisti, ki so bili v naši družbi dne 21. aprila. Tudi svoj jasen pomen!

(Smartno v Rožni dolini). Dne 5. majnika so »neodvisni« pristaši advokatskih koncipientov že drugič v Smartnem hoteli pokazati svojo muzikantarsko »neodvisnost«. Zadnjič s poleni niso dosegli ničesar, hoteli so tekrat poskusiti drugače. Iz Žalca, Griž, St. Petra, Celja itd. pripeljali so se znani muzikanti in piščalke in raglje, in že pred shodom delali načrte, kako bodo »vpregali vse razpoložljive moči v narodno delo«. Veljalo je vse to posebno Dobrnčanom, o katerih so lahko vedeli, da pri shodu »Kmečke zveze« ne bodo izostali. Smola je le bila, da je nekaj Dobrnčanov vse te naklepe poslušalo. Vdih je celo muzikantarsko bando zdravnik dr. Janko Serneč, kateremu je po svoje pomagal zdravnik brez dela, mladi Žižek iz Vojnika. Da ni manjkalo Štefljaka, Matčka, Vebra itd., se razume. Ko so prišle dolge vrste vrlih dobriških korenjakov, bila je vsa »neodvisnost« pokoncu. Raglje so ragljale, piščalke piskale, liberalci pa tulili, kakor lačna menažerija. Na to pa za hip splošna osupnenost. Žvižgovci so se čudili, ker Dobrnčani niso hoteli bežati, kakor so liberalni muzikanti za trdno pričakovali; Dobrnčani pa so se čudili, ker so upali najti na shodu pošteno slovensko ljudstvo, pa

so našli dvjost. Kmalu pa je nastala splošna zmešnjava. Trikrat si je »Kmečka zveza« priborila vhod. Pri drugem poizkusu je s svojim kandidatom Povalejem, ki je bil pozdravljen z nepopisnim navdušenjem, prišla celo na oder v Pohorčevem kozolcu. Sedaj je celo dr. Janko poizkusil miriti svoje zveste, da bi poslušali Povaleja, a zgubil je komando nad »neodvisnimi« možimi, ženskami in otroci, katerih je bilo v letah, kakor snopja, vse je kričalo, piskalo in tulilo v znamenje, da se Povaleja bojijo, da bi jim povedal resnice. Tudi župana Videmška niso poslušali »neodvisni«. »Kmečka zveza« je nato sklenila prirediti shod par sto korakov od Pohorca. Tam je pod predsedstvom poštenjaka Smedeja razvijal dr. Povalej med viharim odobravanjem program »Kmečke zveze« ter vzpodbujal na pošteno agitacijo rekoč, da bi prvi trenotek odložil kandidature, ko bi zanj delali taki ljudje, kakor delajo za Robleka. Ko je predsednik vprašal volivce, če so prepričani, da bi Robleka, ko bi bil izvoljen, le eno izmed točk kmečkega programa zamogel izpeljati, zaorilo je soglasno: Nobene, ker je nezmožen! »Neodvisni« so pa med tem pridigovali o nepridnostih, o neodvisni olini in o — duhovnikih »neodvisni« kmet dr. Janko Serneč, Naraks in znani Jelen. Sicer bodo pa še krepki odgovori pristašev »Kmečke zveze« dolgo zveneli liberalcem po ušesih. Neodvisni muzikantariji se bodo odvaditi misli, da seže Zalec od Maribora do Ljubljane!

(Kandidature v slovenskih volivnih okrajih.) Vseh kandidatov v slov. volivnih okrajih, katerih je glasom volivne reforme 24 nasproti prejšnjim 15, je doslej prijavljenih 56.

NADVOJVODINJA MARIJA ANUNCIATA V PRAGI.

V Prago je došla 6. t. m. popoldne nadvojvodinja Marija Anunciata. Nadvojvodinja je rekla praškemu županu dr. Grosu, da je cesarja zelo razveselil navdušeni sprejem v Pragi in da je bil zadovoljen s sprejemom.

DEŽELNOBRAMBOVSKO TOPNIČARSTVO.

V najkrajšem času dobimo osem baterij deželnobramborske artiljerije. Po eno baterijo ustanovijo v Olomucu, na Dunaju, v Ljubljani, v Pragi, v Kraljevem Gradcu, v Przemslu, v Lvovu in v Lincu. Nove baterije se bodo imenoval: Topničarska baterija številka ... deželne brambre. Imenovani so že tudi častniki za nove baterije, in sicer za ljubljansko topničarsko baterijo št. 3 stotnik I. razreda Karol baron pl. Majneri div. art. polka št. 40, nadporočnik Robert Seifert zbornega artiljerijskega polka št. 1, poročnika Jurij pl. Maresch in Karol Krička div. art. polka št. 8 in kadetni častniški namestnik Karol Mück zbornega art. polka št. 3.

DEMONSTRACIJE V TRSTU.

Dne 5. t. m. so se spopadli po shodu zadržkega dr. Ziliotta v Trstu socialisti in Italijani. Pred dr. Ziliottovim stanovanjem so kričali Italijani: Živio italijanski Trst! Živio Zader! Socialisti so pričeli zvižgati. Policisti so ločili Italijane in socialiste. Italijani so napravili izprehod tudi po Korsu, kjer so jih socialisti zopet napadali. Policija je napravila red. Dva socialisti so prišli, Italijani so demonstrirali tudi po volivnem shodu krščanskih socialcev. Zaprl so štiri italijanske kričace.

NOVE DALMATINSKE CESTE.

Država je zagotovila Dalmaciji nove državne ceste ne le na celini, marveč tudi na večjih otokih. Sredstva so že na razpolago.

Nameravane nove dalmatinske ceste bodo dolge približno 500 km. in bodo stale sedem in pol milijona kron.

OGRSKI MINISTRI NA DUNAJU.

Včeraj dopoldne je zasljal cesar na Dunaju grofa Julija Andrassyja. Poročal mu je o različnih zadevah svojega resorta, med drugim tudi o zakonskem načrtu glede na ustavne garancije. Glede na poročilo o demisiji je izjavil Andrassy, da žal niso resnična. Danes pride na Dunaj tudi dr. Wekerle, da ga zaslji cesar. Danes zvečer se povrneto Andrassy in dr. Wekerle na Dunaj nazaj.

Dr. PACAKOV SHOD V CHRUDIMU.

Dne 5. t. m. je govoril dr. Pacák v Chrudimu. Po svojem 20 letnem parlamentarnem delovanju se mu ne zdi potrebno, da obrazloži svoj program, ki je svobodomiseln in ki se ga drži tudi kot minister. Kandidira kot Čeh, ne kot minister. Nato je naglašal, da se je izpolnila ena glavnih mladočeskkih zahtev: splošna volivna pravica, ki se bo še izboljšala. Dasi se trdi, da smo okrajšani za 13 mandatov na Češkem, se ne sme prezreti, da smo za 40 mandatov na boljšem in da bo 107 do 108 čeških poslancev med 500 mogočna moč. Toplo se je zavzel za enotni češki klub v državnem zboru in pozival na složen nastop čeških skupin. Češki poslanci si morajo obdržati na odločno politiko proste roke na vse strani. Složni morajo nastopati v narodnih in političnih vprašanjih, svobodni smo pa lahko glede na gospodarska vprašanja. Naglašal je potrebo pozitivnega dela. S pasivnim odporom in z obstrukcijo so napravili Čehi slabe izkušnje. Vse moči in s stvarnim znanjem morajo nastopiti Čehi, da bodo delali uspešno v novem državnem zboru za korist narodnih političnih in gospodarskih zadev. Glede na razmerje z Ogrsko je izjavil, da ima naša vlada še vedno proste roke. Sklenila se bo le taka nagodba, ki ne bo škodovala našim industrialnim, obrtnim in kmečkim koristim. Z ozirom na češko - nemško spravo je izjavil, da je prijatelj sprave. Ni pa primeren čas pred volitvami za spravo. Stoji na stališču popolne enakopravnosti. Obsojal je fraze, ki ubijajo praktične pravne poizkuse. Naglašal je nadalje, da se opira njegova stranka na meščanstvo in na srednje stanove in na kmete. Ugovarjal je očitanjem, češ, da je stranka zanemarjala koristi obrtnikov in kmetov. Stranka je zastopala vse sloje češkega ljudstva, na kar je ponosen. Izjavil je, da je obveljalo glede na socialne zahteve v stranki načelo: boljše nekaj kakor pa nič. Zastopati moramo tudi upravičene zahteve delavstva, ki je tudi del našega naroda. Svoj govor je končal: „Vse delo za češko ljudstvo!“

RUMUNSKI POSLANEC VAJDA VOLIVCEM.

Vajda je pisal svojim volivcem, da s prečitano pesmijo ni nameraval žaliti Mažarov. Pozivu, da naj odloži mandat, se ne pokori, ker o tem so upravičeni sklepati edinole volivci.

ČASTNIKOV PROTEST PROTI FRANCO-SKEMU VOJNEMU MINISTRU.

Grof Leo de Montesquieu je izgubil na ukaz vojnega ministra za eno leto poročniško čast. Podpisal je namreč neki oklic socialistične francoske akcije. Montesquieu je pisal

kompozicije in ideje, velika slika nad veliko ladjo. Vsa slika je sicer sestavljena iz mnogo skupin, a ideja je ena. Oči zro namreč tu zmago sv. križa, ki jo kaže sv. Nikolaj mučenec v plačilu za njihove borbe. V sredi v manjšem okviru, se prikaže nebeski Oče, obdan od množice nebeskih duhov. Sv. Nikolaj je namreč ob preganjanju Dioklecijanovem in Maksimijanovem bodril omagujee kristjane, tolažil obupane, vse pa v nemal k srčnosti s svojo bodrilno besedo, da bi bili pripravljeni žrtvovati za Kristusa tudi svoje življenje. Kroginkrog vidimo take prizore iz tedanjega preganjanja — v sredi pa zmago sv. križa. — Nekoliko nižje med okni vidimo dvanaest sedečih apostolov, nad okni pa angeljčke s palami in cveticami. Nad okni, kjer se pričinja že obok glavne ladje, pa vidimo sledeče genije, predstavljajoče poglobitnim grehom nasprotno čednosti: Ponižnost, pohlevnost, čistost itd.

Ogledati imamo še slike v stranskih kapelah, ki jih je v novi stolnici — izvzemši v kapeli sv. R. T. in sv. Dizme — sedem: Sv. Križa, sv. Trojice, sv. Jurija (oltar n. ljube Gospe), sv. Barbare na evangelijski, sv. Andreja (oltarna slika je sv. Jan. Nepom.), Odršenika sveta in sv. Magdalene na epistelski strani.

O šesterih slikanih kapelah se je do najnovejšega časa dvomilo, ali jih je slikal Quaglio ali ne. Gregor Thalitscher namreč o tem molči, in zato so bili strokovnjaki različnega mnenja (glej »Dom in Svet«, 1903, str. 527); sedaj pa ni dvoma, da je tudi kapelice slikal Quaglio. Na podlagi neke listine v kapitel-skem arhivu se je namreč pred nekaterimi leti dognalo, da je kapelice slikal Quaglio, a pozneje.

Pri vходу v vsako kapelico opazimo na straneh kakoga svetnika ali simbol kake čednosti; na vrhu pasa pa angelce. Znotraj je pa

v vsaki kapeli pet slik, po dve na vsaki stranski steni, ena na svodu.

Slike v kapeli sv. Andreja nam kažejo dogodke iz življenja svetnikovega: Sv. Andrej je poklican med učence Jezusove — sv. Peter ga pripelje k Jezusu — smrt sv. Andreja — sv. Andrej in sv. Janez vidita bližajočega se Jezusa — sv. Andrej v nebeski slavi.

V srednji kapelici na epistelski strani vidimo Samarijanko pri vodnjaku, satana, ki izkuša Jezusa, obujenje Lazaria, Jezusa na Oljski gori in ko gre v nebesa.

Slike v kapeli sv. M. Magdalene se tudi nanašajo na to svetnico: Magdalena posluša nauk Gospodov, Magdalena umiva Jezusu noge, angel ji pokaže prazen grob, Jezus se ji prikaže v podobi vrtnarja, angeli neso sveto spokornico v nebo.

Kapelica sv. Barbare ima sledeče podobe: Kristus se prikaže sv. Barbari, oče jo muči, sv. Barbara reši nekega bolnika iz ognja, sv. Barbara na grobeh mučencev, svetnica v nebesih.

V kapelici sv. Jurija: Smrt (obglavljenje) sv. Jurija, svetnik se zagovarja pred oblastnikom, sv. Jurij v poganskem svetišču, sv. Jurija mučijo v ječi, sv. Jurij v nebeski slavi.

Kapelica sv. Trojice kaže sledeče prizore: Abraham sprejema tri popotnike, Abraham streže trem gostom, angeli hrani preroka Elijo v puščavi, Jakob spi in vidi v spanju nebesko lestvico.

Da česa ne prezremo, pojdimo še v zakristijo. Tu je naslikana prepeljava skrinje zaveze iz hiše Abinadabove (2. Kralj. 6, 1-8.) in kazen nad Ozo, ki se je dotaknil skrinje zaveze in zato umrl na mestu. — Kar so ljudje na ti podobi najbolj občudovali, je ena izmed obeh krav, ki peljeta voz s skrinjo zaveze. Ta krava gleda namreč naravnost v človeka, zato se zdi, kakor bi gledalce s svojimi očmi povsodi spremljala. In to se je pred 200 leti zdelo ljudem posebno imenitno. (Angelice

v zakristiji je naslikal Jebačin ob popravljanju stolnice.)

Pa vrnimo se k zidavi stolnice same. Quaglio je v letu 1706, dogotovil slikanje (izvzemši slike v stranskih kapelah). Pa tudi drugi rokodelci so v tem letu prav pridno delali, tako da je bila tudi notranjščina stolnice, oltarji, tlak, kiti itd. izvečene v tem letu dogotovljene. Zdal so jeli misliti, kako bi na dostojen način stolnico blagoslovili in sv. R. T. prenesli iz oratorija poleg stolnice, kjer je bilo 6 let shranjeno, v novo svetišče. Sklenili so, da se ima to izvršiti z veliko slovesnostjo in pompom tedanjega časa; določili so za to četrto nedeljo v avgustu, t. j. 22. avgusta 1706; vsa slovesnost pa naj bi trajala 15 dni, t. j. do 5. septembra. Tako se je tudi zgodilo. Papež Klemen XI. je dovolil za ljubljansko in oglejsko škofijo popolni odpustek vsem, ki poleg običajnih pogojev molijo v novi stolnici za sveto Cerkev. Povabili so vse dekane in župnike ljubljanske škofije, nekatere celo iz oglejskega patrijarhata, in mnogo prelatov. Kanoniki, gojenci in celo ministranti so dobili ob tej priliki nova cerkvena oblačila. Da bi bila slovesnost še večja, so postavili tri ogromne in lepe slavoloke. Enega sta postavila škofija in stolni kapitelj nekako na današnjem Vodnikovem trgu. (Da so morali biti ti slavoloki res veliki, se razvidi že iz tega, da so imeli n. pr. napisi in izreki na tem slavoloku do 150 besedi.) Drugi slavolok so postavili kranjski stanovni na »novem trgu« (Forum novum — Turjaški trg?), tretjega pa mestni magistrat na »Starem trgu«.

Ko je bilo vse za slovesnost pripravljeno, je dekan 22. avgusta ob solnčnem vzhodu blagoslovil vso katedralo. Kako je pač utripalo srce blagemu možu, ko je videl dovršeno delo svojega truda in ga s cerkvenim blagoslovom mogel izročiti v službo božjo! Po končanem obredu se je jela pomikati velika procesija v sledečem sporedu: klerik s kri-

žem, rokodelci s svojimi znaki, razne bratovščine, redovniki; za srebrnim križem je šla duhovščina in za njo godba in pevci, nato kanoniki v plaščih in knezoškof z Najsvetejšim. Za baldahinom je šlo kranjsko plemstvo z gorečimi svečami, nato meščanstvo. Med slovesnim zvonjenjem se je pomikal sprevod po ozaljšanih ulicah skozi okrašene slavoloke v stolnico, kjer je škof daroval slovesno sveto mašo; godba in več kot 60 pevcev iz akademije »Philoharmonicorum« je na dveh korih poveljevalo službo božjo. Ko je škof zapel »Te Deum«, so topovi na gradu (na povelje deželni stanov) in v mestu (po naročilu magistratovem) trikrat zagrmeli. — Slovesnosti v cerkvi so sledili srednjeveški obedi: knezoškof je pogostil kneza Eggenberga in odličnejše plemstvo, proš druge imenitne može, dekan mestni magistrat, kanoniki pa vsak svoje prijatelje. — Ker je bila dopoldne nemška pridiga, je bila potem popoldne slovenska; pridigoval je M. Paradižič S. J. S. s slovesnimi vesperami in slovesnimi litanijami so zaključili cerkveno slavnost za ta dan.

Od tega dne so se vrstile skozi 14 dni procesije posameznih župnij, a ne samo iz Kranjske, tudi iz Štajerske. Prihajali so ti z banderi, nekateri tudi z lastno godbo, in imeli navadno seboj pridigarja, da jim je v stolnici pridigoval.

Prvi so opravili svojo pobožnost v novi katedrali Kroparji, ki so prišli že v nedeljo, t. j. 22. avgusta ob 6. popoldne. 23. avgusta so prišli Vrhnčanje, Rovtarji in Logačani. 24. avgusta so prišli župnije: Mengeš, Kamnik, Naklo, Tuhinj, Cerklje, Moravče, Smlednik, Šenčur, Velesovo, Komenda, Smartno pri Kranju itd. 25. avgusta so prišli župljani iz Sore. 26. avgusta sta imeli svojo pobožnost v novi stolnici združeni kongregaciji »Roistva« in »Vnebovzeta M. B.«, 27. avgusta je bil odločen splošnim pobožnostim, 28. avgusta je prišla župnija kranjska z godbo in banderi.

vojnemu ministru nato pismo, ki naznanja, da skliče protestni shod rezervnih častnikov.

PROTINEMŠKA DEMONSTRACIJA V OPATIJI.

V soboto je došlo v Opatijo nemško celovško pevsko društvo, močno 140 oseb. Ko so pričeli peti,, so jih izžvižgali Hrvatje. Hrvatje so tudi ponoči peli po mestu.

POSVETOVANJE PRI BARONICI SUTTNER.

Pri baronici Suttner se je vršilo 5. t. m. posvetovanje mirovniških društev in trozveznih državah. Sklepili so, da zahtevajo, naj izboljšajo določila o poravnavi mednarodnih sporov in pa, da se uvedejo obvezna mirovna sodišča in naj zboruje redno haaska mirovna konferenca.

REGENTSTVO V BRUNŠVIKU.

Meklenburg - šverinski vojvoda Johann Albert je sprejel regentstvo v brunšviški vojvodini.

RUSIJA.

Car je potrdil po dumi in državnem svetu odobreni zakonski načrt o vojaških novinah za leto 1907, ki določa 462.950 vojaških novincev. V sredo ima sejo dumno načelnistvo, da se razgovori o predsedniški krizi. Radikalci namreč zahtevajo, naj odstopi Golovin. V mestu Hvalensk se je vršil 5. t. mes. shod. Navzočih je bilo 5000 oseb. Govorili so revolucionarji. Policijski prefekt je razpustil shod. Nastal je pretep. Nevarno so bili ranjeni en delavec, en gimnazijec in pa poslanec Kirnozov.

NEMŠKI DRŽAVNI ZBOR.

Odstopil je drugi podpredsednik Kaempf. Zbornica je odobrila etat za Kamerun in kolonialni etat, razven onega za južnozahodno Afriko in pa etat državnih železnic. Ko so pričeli razpravljati o upravi cesarske mornarice, je postala zbornica nesklepčna.

VOLITVE NA ŠPANSKEM.

Pri volitvah v španski senat so izvolili 101 konservativca, 28 liberalcev, 4 demokrate, 2 neodvisna, 6 republikancev, 7 karlistov, 4 regionaliste, 4 katoličane in 1 integrist.

FRANCOSKO-JAPONSKI DOGOVOR.

Francoska in Japonska se pogajata o pogodbi, po kateri si zajamčita svojo posest v Vzhodni Aziji. V Tokiu sodijo, da se podpiše japonskofrancoska pogodba, ko podpišejo Japonci pogodbo z Rusijo.

Dnevne novice.

— **Iz ljudskega šolstva.** Gdčna Emilija Vouk, absolvirana učiteljska kandidatinja iz Gorice, je imenovana za suplento na petrazredni ljudski šoli v Krškem.

— **Bedni položaj železniških čuvajev.** — Piše se nam: Mi železniški čuvaji državne železnice se zgražamo, ker imamo tako malomarne gospode pri vodstvu, ki se nič ne ozirajo na naše želje in potrebe. In koliko odgovornost nosi vsak izmed nas pri odmerjeni progi. Skrbno moramo paziti, da se ne pripeti nikaka nesreča. Tudi pri vlakih moramo vsak vlak pregledati, da je vse v redu, da preprečimo morebitno nesrečo. A kljub temu imamo najmanjšo plačo. Mi, ki nosimo skoraj največ odgovornosti pri železnici, nimamo nič pribojške, med tem, ko drugim vedno zvišujejo plače. Še delavci imajo 1 gld. 20 kr. na dan, pa samo po osem do devet urno delo. Mi čuvaji moramo pa službo držati 18 ur nepre-

homa, pa samo 12 ur smo prosti. Po postajah so dobili po petdeset kron poboljška, ker je vse tako drago. Na čuvaje se niso nič spomnili. Dragi naši gospodje mislijo menda, da mi železniški čuvaji od zraka živimo. Dobro bi bilo, ko bi bilo mogoče od zraka živeti; saj tako moramo večkrat stradati, kakor pa siti biti, ker imamo tako sramotno nizko plačo. Grdo je za gospode, ki nas imajo tako rekoč za sužnje. Toliko službe pa tako malo plače! Gospodje pa spravljajo milijone skupaj. Umanjano je za državno železnico, ki nas trpinči. Pričakujemo, da se bodo bodoči državni poslanci S. L. S. spomnili tudi nas revnih železniških čuvajev.

— **Umrli** je v Gorici gospa Antonija Budav, soproga gospoda Leopolda Budava, c. kr. dvornega svetnika.

— **Grozna nesreča v Lonjerju.** Sin je ustrelil mater z revolverjem. 21-letni Ivan Jančar, stanujoč v lastni hiši št. 137, v Lonjerju, je v nedeljo popoldne okoli 5. ure čistil revolver. Sedel je v kuhinji pri mizi. Hkratu se mu je pa revolver, ki je bil nabasan, sprožil, a krogla iz revolverja je zadela v prsi Jančarjevo 43-letno mater Marijo, ki je bila v drugo omožena z nekim Ipavicem. Nesrečna mati je grozno zavpila in šla proti vratom, a na pragu večje se je zgrudila mrtva na tla. Nesrečni sin je bil kakor iz uma. Obveščeni so bili bazoviški orožniki, ki so prišli na lice mesta in dali prenesti mrtvo truplo pokojne Marije Ipavic v mrtvašnico na Katinaro ter vzeli na zapisnik žalostni dogodek.

— **Ogenj.** V študi pri Domžalah je pogorela hiša po domače Gašperčka. Zažgal je otrok. Škode je 1000 kron, pogorelec je bil pa zavarovan samo za 200 kron.

— **Imenovan** je za nadučitelja na ljudski šoli v Št. Vidu pri Grobelnem učitelj g. Jožef Stritar, za učiteljico pri sv. Marijeti pri Ptuj sta pa imenovani prov. učiteljica gdčna Ana Mesek in gdčna Ivana Toplak, za definitivno učiteljico v Šmartnem je imenovana gdčna Marija Puc.

— **Iz Horjula.** Dne 30. aprila je na Ljubogojni pri Horjulu umrla 11-letna Lizika Zdešar, hčerka občesposlovane rodbine. Mlada rajnica pač zasluži, da se jej v tem listu odkaže primeren prostorček. — Bila je vzorna hčerka, vzgledna, izredno nadarjena in marljiva učenka. Dasi tako mlada, je vendar že večkrat nastopila v raznih igrah ter vselej tako izvrstno pogodila svojo vlogo, da jo bodo naše igralko zelo pogrešale. Četrtek t. j. 2. maja se je izročilo njeno truplo materi zemlji. Pogreba se je poleg drugih pogrebcev udeležela tudi šolska mladina. Počivaj v miru, blaga Lizika ter prosí, da se snidemo nad zvezdami, kjer ne bo več bridke ločitve!

— **Umrli** je na Dunaju gospa Ivana Prevalnik, soproga podpredsednika slov. katol. izobr. društva „Straže“ na Dunaju. Pogreba, v nedeljo, 5. maja, se je udeležilo izredno veliko število članov „Straže“ in drugih prijateljev ter znancev. Pokojna gospa se je odlikovala po svojem usmiljenem srcu do revežev in je bila zvesta članica „Straže“ takoj od začetka. Še pred kratkim se je izrazila nasproti neki svoji prijateljici, kako se veseli nedelje 12. maja, ko se bo zopet udeležila slovenske službe božje in bo šla zvečer k slovenski predstavi narodne igre „Deseti brat“. Rekla je: „Tega večera se moramo vsi udeležiti!“ Toda napadla jo je huda pljučnica in v treh dneh je bila mrtva, previdena s sv. zakramenti nekaj ur pred smrtjo. Gosp. soprogu

Ivanu Prevalniku in njegovi velespoštovani rodbini naše iskreno sočutje!

Ljubljanske novice.

Ljubljanske volivne.

Ij K državnozbornski volitvi v Ljubljani razglasa deželna vlada volivne komisarije: I. okraj v »Mestnem domu«: magistratni svetnik E. Lah; II. okraj v deklški šoli pri sv. Jakobu: magistratni svetnik dr. Zarnik; III. okraj v telovadnici c. kr. realke: okrajni višji komisar Schitnik; IV. okraj v šolski dvorani mestnega otroškega vrta v Cerkvenih ulicah: okrajni glavar dr. Praxmarer; V. okraj v telovadnici prve mestne deške ljudske šole v Komenskega ulici: okrajni komisar dr. Vrtačnik; VI. okraj v telovadnici gimnazije v Tomanovi ulici: magistratni ravnatelj Vončina; VII. okraj v šoli na barju: okrajni komisar dr. Mathias; VIII. okraj v mestni ubožnici: okr. komisar dr. Schwegel. Volitev se vrši 14. maja od 8. ure zjutraj do 2. ure popoldne. Z ozirom na razne izpremembe v stanovanjih se določa, da vsak volivec izvršuje svojo volivno pravico pri oni komisiji, ki je določena na njegovi izkaznici, tudi ako sedaj volivec v drugem okraju stanuje. Izkaznice se pri volitvi ne oddajo, ampak se shranijo za eventualno ožjo volitev. Na glasovnicah mora biti oseba, katero se voli, točno in natančno označena, ker sicer bi bil oddani glas neveljaven. Zato je priporočati, da volivci natančno in razločno napišejo ime in predeime, značaj in naslov kandidata. Ni treba, da se glasovnica pismeno izpolni, veljavne so tudi, na katerih je ime in naslov kandidata tiskan ali pa napisan s kakim pomnoževalnim aparatom. Glavna volivna komisija se snide v veliki dvorani »Mestnega doma« 15. t. m. ob 10. uri dop. vendar vlada poskrbi, da bo izid volitve po končani volitvi v posameznih okrajih sestavljen in proglašen že 14. maja. Glavni volivni komisar bo magistratni svetnik g. Lah.

Ij Kregar in dvorni svetnik dr. Gessmann ali Kregarjeve in Hribarjeve zveze. Včerajšnji „Narod“ piše: Dr. Gessmann — agitator Kregarjev? Dunajski krščanski socijalist, dr. Gessmann se je vrnil včeraj iz Kočevja, kjer je kortsiral za nemškega krščanskega socijalnega kandidata, v Ljubljano. Med prvimi, ki so se mu poklonili, je bil dr. Šusteršič. Zvečer je imel dr. Gessmann posvetovanje s kandidatom Kregarjem, s katerim je sedel v hotelu „Union“ v „meščanski sobici“. Na to je sprejel deputaciji uslužbencev c. kr. pošte in c. kr. nadsodišča — S to novico je „Narod“ samega sebe udaril po zobeh Hvaležni smo mu, da priznava, da ima Kregar že sedaj boljše zveze kot Hribar, katerega „znamenite zveze“ bodo z novo volivno reformo 14. maja na Češkem stopili češki agrarji. Hribarjevi „prijatelji“ bodo kot propadli kandidati ostali doma, Kregarjevi pa bodo sijajno izvoljeni ter bodo v novem parlamentu igrali odločilno ulogo. Taka je razlika med Hribarjevimi in Kregarjevimi zvezami. Za razsodne volivce dovolj!

Ij Falsificirane bilance mestne elektrarne? Št. 148/Pr. Uredništvo »Slovenca« v Ljubljani, Kopitarjeve ulice št. 2. Glede na vest »Falsificirane bilance mestne elektrarne?« v ljubljanskih novicah »Slovenčevih« lista št. 102 z dne 4. maja 1907 prosi podpisano oblastvo za priobčilo naslednjega uradnega popravka po predpisih § 19. tiskovnega zakona, 1. Ni res, da je bilanca mestne elek-

trarne za leto 1906 falsificirana. 2. Ni res, da bi bila katera izmed elektrarničnih bilanc prejšnjih let falsificirana. 3. Ni res, da so bilanco za leto 1906 dvakrat delali. 4. Vsled tega tudi ni res, da bi eksistovali za leto 1906 dve bilanci, prva kazoča primanjkljaj, druga prebitke. 5. Ni res, da se je zakril kak primanjkljaj s podporo iz mestne blagajne za napravo novih strojev. 6. Res pa je, da so se nabavljali novi stroji (četrt strojeva garnitura, ki je postala potrebna vsled narastka odjemalcev električnega toka) plačali iz lastnih prihrankov mestne elektrarne, naloženih v Mestni hranilnici ljubljanski. 7. »Transakcija«, o kateri govori »Slovenec« in za katero »menda niti vsi občinski svetniki ne vedo«, se torej nikdar vršila ni. 8. Ni res, da je mestna elektrarna (glasom »Slovenca« Hribarjeva elektrarna) ponesrečeno podjetje. Kajti ta elektrarna je iz lastnih prebitkov doslej v svoje razširjenje že investovala 185.280 K 40 h (verbis stopetinosedemdesettisoč dvestoinosmdeset kron, štirideset vinarjev vinarjev). — Vrhutega pa je oddala dne 17. oktobra 1906. l. mestni občini ljubljanski svoj čisti dobiček iz leta 1905 v znesku 46.622 K 74 h (verbis: šestinštiridesettisoč šeststoindvajset kron, štiriinšedemdeset vinarjev), kateri denar je bil torej od podjetja mestni občini darovan. 9. Res je naposled, da se ima od mestne elektrarne, sklepaajoč iz njenega današnjega stanja, za v prihodnje za vsako leto pričakovati okroglih 50.000 K (verbis: petdesettisoč kron) čistega dobička. Glasom sklepa občin. sveta se bo tudi ta prebitek vsakoletno oddajal mestni občini. — Mestni magistrat ljubljanski, dne 6. majnika 1907. — Župan: Iv. Hribar.

Ij Ivan Hribar kot agent banke „Slavije“. Hribarjevi somišljeniki pripovedujejo sledečo povest: Ko je pred 11 leti Ivan Hribar slavil svojo prvo župansko volitev, je serviral banket tedajni restavater pri „Slonu“ g. Mayer. Hribar je bil „nobil“ in občinski očetje so popili dokaj šampanjca in se navdušili za ljubljanski „program“. Toda Hribarja „talent“, nikdar ne zapusti. Vedel je na ženialen način pokriti stroške banketa. Stopil je do g. Mayerja in mu rekel: „G. Mayer, jaz sem vam dal zaslužiti — sedaj pa morate tudi Vi meni zaslužek dati. Zavarujte Vaše življenje pri banki „Slaviji!“ In ubogi g. Mayer je moral ubogati — mislil je, da bode še bogve kaj od Hribarja zaslužil — in sklenil je z banko „Slavijo“ zavarovalno pogodbo za okroglo svoto, četudi ni sicer čutil nobene potrebe, zavarovati se. In Ivan Hribar, župan ljubljanskega stolnega mesta Ljubljane itd., je pategnil provizijo in tako je po tem plemenitem ovinku „rahločutni“ Hribar dosegel, da je njegov županski banket plačal ubog restavater, obrtnik, pri katerem je bil banket naročen. Tako pripovedujejo liberalci, ki vendar morajo vedeti, kako je bilo. Tedaj naj pa še bodo dvomi nad spretnim „talentom“ g. Ivana Hribarja.

Ij Shod v Vodmatu. Za včeraj zvečer ob 8. uri je sklicala S. L. S. shod k »Majarončku« v Vodmat. Magistratni agitatorji so pa že od 5. ure dalje zasedli prostor, njim na čelu Kam. Tičkova žlahta in magistratni uradnik Verovšek. Pripeljali so seboj vse svoje pijane agitatorje, ki so bili že tako nadelani, da so pričeli peti klafarske pesmi. Predovič je poslal na shod vse svoje hlapce, ki so se pripeljali na vozu — za prešiče. Ker se naši niso hoteli prepetati, so zapustili gostilno in šli v gostilno h »Kamnarju«. Liberalci so pridrlji za našimi, pobili šipe na vratih

kakoršnih Ljubljancani se niso videli, dalje župnika Predvor, Javorje, Podbrezje itd. Petje pri maši je vodil kranjski organist, pridigal pa kanonik Andr. Klemenčič.

Z enako slovesnostjo, kakor pred enim tednom, ko so prenesli Najsvetejše v stolnico, so prenesli tudi 29. avgusta ostanke sv. Vitala in sv. Varije v novo stolnico, kjer so jih 8 dni izpostavili javnemu čiščenju. — Isti dan so prišle tudi procesije iz Gornjega grada, Rečice i. dr.

30. avgusta so prišli Ribničanje in Cirkničanje. In tako so se še nadalje vrstile razne župnije in kongregacije iz mesta. V nedeljo, 5. septembra so cerkvene slovesnosti slovensko zaključili. Popoldne je bila slovesna sv. maša, popoldne pa litanije in po litanijah zopet procesija, pri kateri je knezoškof nesel sv. R. T. S. slovesnim »Te Deum« so slednjič zaključili to 15-dnevno slavlje. A ne smemo misliti, da je bilo vse to slavljie le forma brez jedra in da so ljudje prihajali zgolj iz radovednosti, nikakor ne, ampak ljudje so opravili tudi svojo pobožnost, kakor se spodobi. Tekom teh pobožnosti je bilo samo v stolnici obhajanih več kot 16.000 ljudi, torej ne všteti onih, ki so prejeli sv. obhajilo pri sv. Jakobu, pri frančiškanih, avguštincih, kapucinih, bosonogih avguštincih i. dr.

30. avgusta se je vršila v stolnici škofij-ska sinoda, kjer se je poleg drugega obravnavalo tudi o ustanovitvi semenišča in za enkrat so določili, da se naloži v ta namen vsem cerkvenim beneficiatom dolžnost, prispevati v to svrhu.

Stolnica je bila torej dovršena in blagoslovljena, a posvečena še ni bila. Škof Künburg torej odloči, da se ima posvetiti stolnica 8. maja 1707 z največjo slovesnostjo. In res, ničesar niso opustili, kar bi utegnilo slovesnost in sijaj povečati. V Avgzburgu so dali kovati spominske svetinje, oltarje in stene so lepo okrasili in na stenah pritrčili 12 pozlačenih križev. K slavnosti so povabili cesarja Jožefa I., cesarico Amalijo, cesarico-vdovo

Leonoro. Povabili so tudi mnogo odličnih plemičev in prelato: kneza Salma, nadškofa praškega, koadjutorja solnograškega, škofa brizinskega, dunajskega, lavantinskega, sekovskega, cesarskega namestnika v Gradcu, grofa Rosenberga in drugo odlično gospodo. Večina povabljenecv je prišla; Rosenberg, ki mu je škof poslal naproti do Kranja voz, v katerega je bilo vpreženih 6 konj, je prišel 7. maja z velikim spremstvom; drugi dan, 8. maja, pa se je z velikim pompom pripeljal cesarjev poslanec, knez Jož. Ant. Eggenberg. Posvečevanje se je pričelo že zjutraj ob šestih in je bilo ravno pri kraju, ko je došel omenjeni cesarski legat, Nato je bila slovesna služba božja, pri kateri je sviralo, oziroma pelo na dveh korih 50 izbranih udov akademije »Philharmonicum«, ne všteti godcev s trobentami. — Potem so se zopet skozi osem dni obhajale razne pobožnosti; obhajale so jih razne kongregacije in bratovščine: nemška kongregacija Brezm. Spočetja, bratovščina sv. rožnega venca, bratovščina »Vnebovzeta M. B.«, škapulirska bratovščina, bratov red i. dr. Zaključili so slovesnosti v nedeljo, 15. maja, s procesijo okoli cerkve. Bili so ti dnevi dnevi veselja in radosti za Ljubljano.

Zadostujejo naj te skromne vrstice o nedovršeno orisanem postanku sedanje ljubljanske katedrale; opis je nepopolen (oltarjev in oltarnih slik n. pr. še nismo opisali), ker nismo hoteli podati podrobnega opisa njenih delov, še manj kako oceno, ampak le kratko zgodovino stolnice vobče, kolikor dopušča prostor.

Iz poznejše zgodovine stolnice moram omeniti spomenik J. Ant. Thalnitsherja, ki ga je postavil stolni kapitelj temu zaslužnemu možu l. 1721., in zidavo kupole. Kako je kupola nastala, nam pove kamen, ki je v zidan v zakrstiji (pri kapeli sv. R. T.):

»Preč. g. Karl Zorn, * 1780, mašn. 1804, kor. 1825, stl. dek. 1851, † 1864, moj preljubi. fajm, skrbni duh, oče in spretnik, so po Ljubljani in pri duhovnih na deželi nabirali darov

(10.000) gld. ter se skoz 5 let pri obilnih opoverah srčno trudili in skrbeli, da za Bogom gre le njim hvala, da imamo namesto prejšnjega lesenega stropa lepo zidano kuplo. — Stavbena gosposka v Ljublj. in na Dunaju se je zidanju upirala, rekoč da so obloki in stebri prešibki. Zorn pokličejo še iz Cerkelj pri Kranju kmečk. zid. mojstra Matevža Medveda. Pri komisiji v cerkvi so bili škof Ant. Al., ljub. župan Hradecky, in politična pa stavbena gosposka. Medved premeri vse in reče: »Upam si izpeljati kuplo; teh res prešib. obl. jaz ne potrebujem; čež te bom zidal in dobro v stebre uprl nove močnejše, in še-le na njé zidal kuplo, ktero bodo pa stebri tako malo čutili, kakor jaz svoj klobuk«. Pričujoči se začudijo toliki bistroumnosti in radostno pritrldijo zidanju. Medved delo prične 19. apr. l. 1841; že 19. jun. postavijo križ na kuplo, 17. okt. pa je bila vesela in razvesna hvalva. — Cerkev je zidana 1701—1707, posveč. 8. maja 1707, z belim in črnim tlakom, marmorom in zlatom (300.000 platnic), križevim potom olepšana 1859—1860.

Postavil iz hvalež. in spošt. Jož. Supan, l. 1840 stl. kapl. 1855 kor. in fajm. 1876. prost.».

Poslikal je to kupolo Langus in skušal popolnoma posneti slikarji prejšnje provizorične kupole; zato so tudi svetniki v nji isti kot prej. Tudi štirje evangelisti pod kupolo so v sedanjih obliki Langusovo delo.

Koliko pa je stala stolnica brez kupole? Poleg materiala stare stolnice, ki so ga cenili na 8.000 fl., in brez dela, kolikor so ga meščani zastojni opravili, so bili še tile stroški:

- 1.) Apno 980-14 gld.
- 2.) Opeka 3264-37½ gld.
- 3.) Delavci itd. 19685-42½ gld.
- 4.) Kamnoseška dela, oltarji itd. 4052-39½ gld.
- 5.) Kovaška dela (brez železja) 316-45½ gld.
- 6.) Ključavniška dela 723-56 gld.
- 7.) Mizarska dela 680-53 gld.

- 8.) Steklarska dela 220-10 gld.
- 9.) Slikanje v cerkvi (ne všteti prsto hrano, ki jo je imel Quaglio in njegov učenec) 4685-26 gld.
- 10.) Razna druga dela in material: baker, svinec, nekaj nad 1800 gld.

Vsi izdatki sploh so znašali 36423-54 gld. Pokrili so te izdatke z doneski v znesku 33295-18¾ gld.

Primanjkljaj 3128-35½ gld.

Kako so pokrili ta primanjkljaj, ni sicer nikjer označeno, ali bržkone ga je pokrila Talnitscher deloma iz svojega žepa, deloma z doneski dobrotnikov. Seveda v tem niso všteti še razni izdatki za notranjo opravo stolnice (n. pr. orglje 450 gld., prelivanje enega zvona 650 gld. itd.)

Umljivo je, da je dvesto let zapustilo v cerkvi, zlasti na slikah, svojo sled. Slike so otemnele vsled obilnega prahu, mavčni okrasji, ki so jih sicer pozneje prevlekli z zlatom, so izgubili svoj lesk — vsa notranjščina stolnice je dobila značaj zaprašene cerkvene stavbe. Kaj umestno je bilo torej, da so stolnico za njeno dvestoletnico očedili in ji skušali dati kolikor mogoče njeno nekdanjo praznično obleko. Veliko razpoko nad ladjo so lepo zamašili, dali stolnici lepa okna, in Quaglijeve freske zremo zopet v njih svežosti. Pri tej priliki so tudi odkrili obe sliki ob velikem oknu nad pevskim korom, ki so jih — ne vé se kedaj — prevlekli z beležem. A še precej dela je nedovršene. Naj bi se še nadaljna prenovitev in popravila srečno izvršila Bogu v slavo, sv. Nikolaju v čast in našemu stolnemu mestu v diko. Stolnica sama, lepo renesansko delo, gotovo ena izmed najlepših monumentalnih zgradb — če ne najlepša, daleč naokoli po Slovenskem, pa naj priča tudi v naši deželi klevetnikom in obrekovalcem krščanstva, kaka grozna sovražnika lepe umetnosti je bila in je klotiška cerkev!

Prva domača slovenska pivovarna **G. Auerjevih dedičev**

Ustanovljena leta 1854. v Ljubljani, Wolfove ulice šte. 12 Štev. telefona 210.

2469 150-38

marčno pivo v sodcih in steklenicah.

in oknih in zunaj razsajali. Nek Velepič Rudolf pa je še udaril po glavi našega somišljenika. Posebno surovo so se obnašali in s tem kandidatu Hribarju skazovali najlepšo čast te le cvetke: Velepič Rudolf, neki Buta, ki je imel prepoved bivanja v mestu, žlahta Tiček, knjigovez Feldstein, Srebrnjak iz Krakovega, Goršič, ki je poseben prijatelj tujega vina, Cham in Predovičevi hlapci. To je menda tudi cela »liberalna Ljubljana«. Pri »Majarončku« so bili na »regimentsunkostne«. V gostilni pri »Kamnarju« pa se je zbralo nad 100 naših somišljenikov. Shod je otvoril g. dr. Schweitzer, ki je govoril o programu S. L. S. Govorila sta še gg. Gostinčar in Petrič. Somišljeniki so bili navdušeni ter z ogorčenjem protestirali, da bi še kdaj v Vodmatu gospodarila liberalna žlahta. Dr. Schweitzerju in Gostinčarju so liberalne pijane barabe obljubile, da ne smeta priti živa iz gostilne. Policija ni proti razgrajanjem in razbijalcem niti prsta ganila. Ko je bil napaden eden naših in je bil stražnik pozvan za intervencijo, stražnik ni hotel intervenirati. Z znamenjem liberalne politike s Predovičevim svinjskim vozom so nekateri liberalni razgrajali še pozno v noč tulili celo po sv. Petra cesti, a policija ni ganila prsta. Tem razmeram se mora napraviti konec. Proti nekaterim razgrajalcem se bo sodniško postopalo. Pozivamo tudi vlado, da sama poseže vmes, ker policija tega očividno ne more. Nasprotni kandidat, ki je obenem načelnik nasprotne agitacije ima policijo v rokah, nasprotni kandidat, kateri z načelnikom sinočnjega »liberalnega nastopa« v Vodmatu, Chamom, podpisuje, kakor je bilo videti črno na belem v oknu našega upravnistva, liberalna agitacijska pisma! Glavno vlogo je včeraj igral »dohtar Cham«, ki je po deželi spravljal ugled liberalne stranke na kant in ga bo tudi v Ljubljani. Cham vsak dan poizkuša dokazovati, da ima magistratna stranka za seboj le par surovežev, volivci bodo pa 14. maja dokazali, da se od takih ljudi ne puste strahovati in »magistratne grozovlade« bo takrat konec!

lj Volivni shod S. L. S. se je vršil včeraj ob obilni udeležbi na Tržaški cesti v gostilni pri »Krčonu«. Imenom S. L. S. je otvoril shod g. L. o z a r, kateri je razložil pomen volitev. Kandidat Kregar je nato v petčetrurnem govoru razložil program S. L. S. in našega prihodnjega državnega zbora. Navzoči so z vidnim zanimanjem sledili govoru in opetovano odobraval. Shod se je vršil v popolnem redu, ker moči pijanih nasprotnikov niso zmogle dveh shodov.

lj Predovičeva pojedina. Ferdinand Sluga, bivši paznik prisilne delavnice v pokoji, kateri je dobil od liberalne usmiljenosti, da je bil oklan in dobil za svojo 23letno službeno dobo samo 18 gl. pokojnine, agitira sedaj za program Hribarjev s pripombo, da ima on od vsakega volivca, ki se pri njem podpiše, 40 h. Tako je prišel v soboto popoldne pred prisilno delavnico in paznike za božjo voljo prosil, da naj se podpišejo. Vabil je za v torek večer na pojedino, katero pripravlja svinjski mešetar Predovič v gostilni na klavnicu. Priporočeval je, koliko da bo mesa in vina in še celega prešiča bo dobil vsak volivec programa Hribarja. O veliki noči se Predovič ni spomnil, da bi delil prešiče, sedaj pred volitvijo je pa postal »radodaren«. Ker ljudje vedo, da bo ta radodarnost trpela le do 14. maja, na tak način zavednih volivcev ne pridobi!

lj Magistratna agitacija. Mestni magistrat ljubljanski razpošilja volivne legitimacije in glasovnice po stražnikih in slugah. Vsak jih dobi vsak dan 30 za dostaviti, a zraven mora, ko dostavlja, agitirati za Hribarja nekako takole: »Gospod župan vas pozdravijo in se priporočajo. Rekli so, da bodo za vas to in to storili.« Prosimo somišljenike, da nam take uradne dostavitelje, ki bi kaj takega storili, takoj naznanite.

lj Hribarjeva stranka v vozovih za prašiče. Predovičevi hlapci, ki so bili vedno avantgarda v armadi knofa, cekina in kristala proti strašnemu klerikalnemu zmagu, so se izkazali tudi včeraj v Vodmatu. Pripeljal se je včeraj eden izmed hlapcev z vozom, na katerem se prevažajo prašiči, v Trnovo, da tam naloži novo robo, a la Buta, Šlogar, Briski, Albreht, Potisk, Fluga in druge take »kapacitete«, in jih pelje v Vodmat, da bi razbili naš shod. Zanimivo: Hribar prepeljava po Ljubljani svojo stranko v vozovih za prašiče.

lj Spored cerkvenih slavnosti povodom praznovanja 200letnice posvečenja stolnice sv. Nikolaja v Ljubljani. V sredo, 8. maja: Ob

7. uri zvečer šmarnična pridiga (P. Emil Volbert S. J.) in slovesne litanije (stolni prošt J. Sajovic). Po litanijah, okrog 8. ure, slovesno zvonjenje in godba iz zvonika (kvartet: pozavne in trobente). — V četrtek, 9. maja: Ob pol 6. uri jutraj prva slavnostna pridiga (premilostni gospod knezoškof dr. Anton Bonaventura Jeglič); nato pontifikalna sveta maša (stolni prošt Janez Sajovic). — Ob pol 10. uri predpoldan druga slavnostna pridiga (nemška, P. Emil Volbert S. J.) Ob 10. uri pontifikalna sveta maša (premilostni gospod knezoškof dr. Anton Bonaventura Jeglič); po sveti maši zahvalna pesem Te Deum. Ob četrtna 4. uri popoldan tretja slavnostna pridiga (kanonik dr. Andrej Karlin), nato cerkveno darovanje in litanije. V osmini, to je od 8. do 15. maja, bo vsak dan ob četrtna 10. uro slovesna peta maša, izvemši nedeljo, ko bo služba božja po navadnem redu.

lj H koncertoma »Glasbene Matice«: Včeraj popoldan pripeljal se je iz Trsta oddelek tržaške vojaške godbe (18 mož) v popolnitev orkestra pri velikih koncertih »Glasbene Matice« dne 7. in 8. maja. Prišel je tudi iz Trsta kapelnik 97. pešpolka g. P. Teply. Generalna izkušnja vršila se je sinoči od 1/28. do 10. ure zvečer in je uspela v vsakem oziru najugodnejše in najpopolnejše. Za prvi koncert je na razpolago še nekaj sedežev po 2 K. Danes zvečer se bodo pri blagajni prodajale vstopnice tudi za drugi koncert. Slavnemu občinstvu se uljudno naznanja, da se bodo v sredo po drugem koncertu postavile mize v dvorano. Pevski zbor »Glasbene Matice« imel bo tudi tukaj prijateljski sestanek. Odstranjenje sedežev in dostavljanje miz v dvorano izvrši se tekom desetih minut.

lj Nesreči na cesti. — Dve ženski povozni. Včeraj popoldne se je splašil na sv. Jakoba trgu konj prevoznika Jakopiča, ki je podrl na tla mestno ubogo, ki si je pri padcu izpahnila desno roko in so jo morali prepeljati z rešilnim vozom v deželno bolnišnico. — Danes popoldne je pa šla po Dalmatinovih ulicah služkinja Marija Govedičeva, rojena leta 1884 na Kogu na Štajerskem, in ko je šla čez ulico, je pridrljal zanj hlapec Matija Ogrin ter jo s konjem podrl na tla. Govedičeva je poškodovana na glavi. Prepeljali so jo z rešilnim vozom v deželno bolnišnico, a je malo upanja, da okreva.

lj Promenadni koncert vojaške godbe se vrši danes ob pol 7. uri zvečer v »Zvezdici«. lj Pobegnil je iz Ljubljane trgovec z južnim sadjem Lah Anton Tossetti, ki je imel trgovino v Židovski ulici. — Tudi najemnik gostilne na Tržaški cesti Anton Jerele je s svojo ženo neznan kam odšel, popustivši na vinu precej dolga.

lj Nepredvidna vožnja. Včeraj je neki kolesar vozil po Mestnem trgu tako nepredvidno, da je zadel žensko v hrbet in je malo manjkalo, da ni padla pod električni voz. Tudi kolesar je padel, a se ni poškodoval.

Telefonska in brzojavna poročila.

TRŽAŠKA OKOLICA. Trst, 7. maja. Iredenta kandidira v V. volivnem okraju (tržaška okolica) Edvarda Tavčarja, nadučitelja v pokoji.

CESAR V BUDIMPEŠTI. Budimpešta, 7. maja. Cesar je ogrskemu ministrskemu predsedniku Wekerlu v avdienci dejal, da pride meseca junija na daljše bivanje v Budimpešto in da bo povodom 40letnice kronanja daroval za Matijevo cerkev krasne orglje.

BIVŠI POSLANEC OBŠOJEN. Krakovo, 7. maja. Bivši poslanec Wik, ki je v parlamentu kradel pismeni papir in druge stvari, je obsojen v šestmesečni zapor.

ITALIJA IN AVSTRIJA. Rim, 7. aprila. Italijanski listi se kažejo užaljene, ker baron Aerenthal ne pojde v Rim na svojem italijanskem potovanju.

Globin je najboljšje in najfinejše čistilo za čevlje. Dobi se povsod. 529 2

RODBINSKA DRAMA. Debrezin, 7. maja. Radi slabih denarnih razmer je ustrelil višji mestni glavar J. Reiner najprej svojo ženo in nato še samega sebe.

ETNA DELUJE. Rim, 7. maja. Glavno žrelo Etne kaže te dni živahno delavnost.

VOJSKA MED SRBIJO IN BOLGARIJO? Berolin, 7. aprila. Razmere med Srbijo in Bolgarijo so silno napete. »Vossische Zeitung« javlja iz Belgrada, da v diplomatičnih krogih resno računajo z vojsko med Srbijo in Bolgarijo.

Objava.

Odbor trga Litija je sklenil tem potom izjaviti, da odločno obsoja dopis iz Litije, natisnjen v šte. 100 »Slov. Naroda«, v kolikor se v tem dopisu sramoti in žali oseba našega prevzvišenega gospoda knezoškofa ter s tem slovesno izjavlja v imenu trga Litija, da ne more in ne mara nikdar biti količkaj odgovoren za take ali enake napade.

Trški odbor v Litiji.

1058 1 1

Zahvala.

1059 Za mnogoštevilne dokaze ustno in pismeno izraženega sočutja povodom prerane smrti našega iskreno ljubljene soproga, oziroma očeta, brata, strica in svaka gospoda

Fraňa Pader,

ces. kralj. okrajnega gozdarja, kaker tudi vsem udeležencem od blizu in daleč izrekamo za obilno spremstvo k večnemu počitku našo iskreno zahvalo.

Posebej pa se pristrčno zahvalimo »Narodni čitalnici« za častno spremstvo in c. kr. kancelistu gospodu Fr. Magdiču, ki nam je v teh žalostnih dneh dobrohotno vsestransko pomagal. Vsem in vsakemu posebej: Bog plačaj!

Žalujoča rodbina Pader.

Posetnice

priporoča v največji izberi Katoliška tiskarna v Ljubljani

Ugledno dekle

išče službe kot gospodinja

Gre tudi na deželo Ponudbe pod! »1100«.

1056 1-1

Proda se iz proste roke vsled smrti lastnika mala pritlična 989 4-4

H I Š A

obstoječa iz hleva, skednja, kleti in nad sto let obstoječega mlina, vodne moči za 3 tečaje. Okrog hiše je zasajen sadni vrt in 7 oralov sveta, obstoječega iz 4 njiv, travnika in gozda. Vse je skrbno obdelano. Poizve se v vasi Gmajna št. 13, pošta Črnuče, natančneje pa pri Mihovcu, Koseze 1, pošta Sp. Šiška.

Največji uspeh nove dobe! je sloviti

KAKOR EN MOŽ SE GA DRŽE MILLIONA

Vpisana varstvena znamka.

Da snežno belo in popolno brez duha perilo in izredno varuje platenino. Brez mila, sode ali drugih pridakov se rabi prav po navodilu. Pristen samo v izvirnih zavojih z gorenjo varstveno znamko. 2218 10-11

250 gramov-zavoj po 16 vin. 500 " " " 30 " " " " " 56 "

Noben zavoj brez gorenje varstvene znamke ni moj izdelek in preti z njo nevarnost, da se pokvari perilo.

Dobiva se v vseh drogerijah, trgovinah s kolonialnim blagom, lekarnah in trgovinah z milom.

Na debelo pri L. Minlosu na Dunaju, I. Mülkerbastei 3.

Perje in puh

oprano in očiščeno

1/2 kilograma od 35 kr. višje C. J. HAMANN, Ljubljana. 543 7

IVAN KREGAR

pasar in izdelovatelj cerkvenega orodja in posode

se priporoča velečast. cerkvenim predstojništvom v obilna naročila ter si usoja naznaniti, da se nahaja njegova

delavnica

odslej na

Elizabetni cesti

blizu samostana oo. Jezuitov in nasproti Jožefinuma. 555 3

1005 20-3 Kdor kupuje gvančno blago za moške in ženske, najde jako veliko izber in zelo ugodne cene pri domači tvrdki R. Miklauc, Ljubljana Stritarjeve (Špitalske) ul. 5.

Podružnica : v Spljetu. :

Delniška glavnica : : K 2.000.000. : :

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani, Stritarjeve ulice šte. 2 : : : priporoča na 3% zemaljske kred. srečke l. em. à K 5.—, glavni dobitok K 90.000.— na 4% ogrske hipotečne srečke . . . à K 4.—, " " K 70.000.— na ogrske premijske srečke { cele . . . à K 12.— } " " K 200.000.— polovice à K 7.— } " " Vloge na knjižice in v tekočem računu obrestuje od dne vloge do dne vzdiga po 4 1/2 %.

promese k žrebanju 15. maja

Podružnica : v Celovcu. :

Rezervni fond : : : K 200.000. : : :